

Тематичний план проходження інтернатури на кафедрі патологічної анатомії
ВНМУ ім.М.І. Пирогова 2025-26 н. р.

1. Основи організації та розвитку патологоанатомічної діяльності в Україні. Наказ № 1877 «Про затвердження Порядку проведення патологоанатомічного розтину» від 06.09.2021 року.
2. Організація роботи патологоанатомічного відділення, бюро/центру.
3. Питання етики та деонтології у професійній діяльності лікаря-патологоанатома.
4. Загальні принципи патологоанатомічної діагностики та її значення для клінічної медицини.
5. Правила та методи розтину тіла померлого, дослідження аутопсійного матеріалу.
6. Правила та методи дослідження біопсійного та операційного матеріалу.
7. Правила та методи гістологічного та цитологічного дослідження.
8. Сучасні методи дослідження (імуногістохімічні, цифрова патологія, цитогенетика, молекулярна генетика).
9. Альтерація (патогенез і морфологічна діагностика дегенеративних процесів, наслідки). Клітинні відповіді на стрес. Клітинна смерть. Апоптоз. Старіння клітин. Аутофагія. Внутрішньоклітинні накопичення. Кальцифікація.
10. Циркуляторні розлади крово- та лімфообігу (патогенез та морфологічна діагностика порушень гемодинаміки, інфаркт, ішемія та гіпоксія, тромбоз і емболія, шок, ускладнення переливання крові).
11. Запалення (основна біологія, патофізіологія та морфологія запалення, природа та причини виникнення гострого та хронічного запалення, гранулематозні запалення, поняття гіперчутливості, роль біопсій тканин при запальних розладах). Фіброз.
12. Імунологічні розлади (організація імунної системи, імунодефіцит, аутоімунні захворювання, реакції гіперчутливості, відторгнення трансплантату, амілоїдоз).
13. Патологічна анатомія інфекційних хвороб (загальне вчення про інфекцію, особливості вивчення секційного, операційного та біопсійного матеріалів, відмінності між бактеріальною та вірусною інфекцією, мікробіологічні, гематологічні, біохімічні, гістопатологічні знання; особливо небезпечні інфекційні хвороби, туберкульоз).
14. Загальна онкоморфологія (визначення і концепції онкогенів, дисплазії, інтраепітеліальної неоплазії, основні принципи класифікації новоутворень, біологія інвазивного росту і метастазів, роль імуногістохімічних та молекулярно-генетичних методів дослідження). Знати вимоги щодо процесінгу біоматеріалу для молекулярно-генетичного дослідження (ішемія, фіксація, вибір репрезентативних зразків, процесінг тощо).
15. Професійні та екологічні хвороби (екологічна патологія, радіаційна патологія, професійні хвороби, сучасний патоморфоз хвороб).
16. Запальні ураження гортані та трахеї.
17. Гостре пошкодження легень. Класифікація та диференціальна діагностика пневмонії (бактеріальні, вірусні, змішаної етіології), запальні та непухлинні захворювання плеври.

18. Алергічні захворювання легень, астма.
19. Хронічні обструктивні хвороби легень.
20. Професійні захворювання легень.
21. Новоутворення органів дихання. Запальні та непухлинні захворювання плеври. Плевральний випіт. Мезотеліома.
22. Хвороби ротової порожнини, зубощелепної системи та слинних залоз.
23. Хвороби стравоходу (езофагіт, стравохід Барретта, шлунково-езофаренгіальна рефлюксна хвороба).
24. Хвороби шлунка (гастрит, виразкова хвороба).
25. Хвороби кишечника (коліт, апендицит, ентеропатії, целіакія).
26. Хвороби очеревини та черевної порожнини (перитоніт, черевний сепсис).
27. Хвороби печінки, жовчного міхура та підшлункової залози (гострий та хронічний гепатит, холецистит, цироз, портална гіпертензія, панкреатит).
28. Новоутворення ротової порожнини: патогенез, епідеміологія, класифікація, діагностика.
29. Новоутворення стравоходу, шлунку, кишечника: патогенез, епідеміологія, класифікація, діагностика.
30. Новоутворення печінки та підшлункової залози.
31. Гломерулопатії. Нефротичний, нефрітичний синдром. Уремія.
32. Тубуло-інтерстиційні ураження нирок.
33. Гостре пошкодження нирок.
34. Вроджені вади, хронічні захворювання нирок та сечового міхура. Кістозна хвороба нирок.
35. Новоутворення сечовивідної системи.
36. Хвороби щитовидної залози (патологоанатомічні та клінічні варіанти зоба та тиреоїдита).
37. Патологія острівцевого апарату підшлункової залози (цукровий діабет 1 та 2 типу).
38. Патологія гіпофізу (акромегалія, церебро-гіпофізарна кахексія, адіпозо-генітальна дистрофія).
39. Патологія парашитовидних залоз.
40. Патологія надниркових залоз (синдром Кушинга, хвороба Аддісона).
41. Новоутворення ендокринних залоз (щитоподібної, парашитовидної залози, надниркових залоз, гіпофіза).
42. Нейроендокринні новоутворення.
43. Церебро-васкулярні хвороби (інфаркт головного мозку, внутрішньомозкові крововиливи).
44. Запальні хвороби ЦНС (менінгіти, енцефаліти, абсцеси).
45. Нейродегенеративні розлади, розсіяний склероз.
46. Хвороби ока.
47. Новоутворення центральної та периферичної нервових систем.
48. Патологія грудної залози (запалення, дисгормональні процеси, передпухлинні стани). Цитологічна класифікація утворень грудної залози (BIRADS). Молекулярна класифікація рака грудної залози та її сурогатні маркери.
49. Патологія шийки матки (запалення, ВПЛ-інфекція, дисгормональні процеси, передпухлинні стани).

50. Патологія ендометрію (запалення, дисгормональні процеси, передпухлинні стани).
51. Патологія яєчників та маткових труб.
52. Патологія піхви та зовнішніх жіночих статевих органів.
53. Доброякісні та злоякісні новоутворення жіночих статевих органів.
54. Патологія передміхурової залози (запалення, передпухлинні стани).
55. Патологія яєчок та зовнішніх чоловічих статевих органів.
56. Доброякісні та злоякісні новоутворення чоловічих статевих органів.
57. Патологія посліду.
58. Ектопічна вагітність.
59. Гестози (токсикози) вагітності.
60. Ускладнення пологів (шок, кровотеча, ДВЗ-синдром, емболія навколоплідними водами). Гінекологічний сепсис.
61. Трофобластична хвороба.
62. Анемії та гіпопластичні стани кровотворення
63. Г еморагічні пурпури та порушення гемостазу, синдром внутрішньосудинного згортання (ДВЗ-синдром). Морфологія запальних та імунореактивних змін в органах імуногенезу - лімфаденіт. Спленомегалія.
64. Новоутворення та інші ураження тимусу (епідеміологія, патогенез класифікація, прогностичні фактори).
65. Новоутворення кровотворної та лімфатичної систем (лімфома Ходжкіна, неходжкінські лімфоми, лейкози (генетика, діагностика та диференційна діагностика, класифікація).
66. Моноклональні антитіла (загальні питання, імуногістохімія, проточна цитометрія) і терапевтична таргетна/імуно-біологічна терапія.
67. Запалення та дегенеративна хвороба суглобів.
68. Патологія кісток (травми, диспластичні хвороби, остеопороз, остеомієліт, рахит, гіперпаратіреозидизм, остеонекроз).
69. Хвороби м'язів (міопатії).
70. Пухлини кісток та хрящової тканини.
71. Запальні ураження шкіри, зміни шкіри, пов'язані з прийомом лікарських препаратів, алергічними реакціями.
72. Ураження шкіри при дифузних захворюваннях сполучної тканини.
73. Новоутворення шкіри та її додатків.
74. Запальні ураження сполучної тканини.
75. Системні захворювання сполучної тканини.
76. Доброякісні та злоякісні новоутворення м'яких тканин: класифікація та морфологічна диференціальна діагностика пухлин з використанням сучасних морфологічних методів дослідження.
77. Медикаментозна хвороба.
78. Ускладнення хірургічних втручань, реанімації та інтенсивної терапії.
79. Питання трансплантології в патологічній анатомії.
80. Патологія перинатального періоду.
81. Хвороби дитячого віку.
82. Новоутворення дитячого віку.